

Programma 6

Opgave Bestuur

en

Dienstverlening

Opgave Perspectief Bestuur en Dienstverlening

De komende jaren werken we vanuit maatschappelijke opgaven. Bovendien gaan we er alles aan doen om samen met de samenleving op te trekken om aan deze opgaven te werken. Dat betekent een andere manier van werken waarin onder meer sprake is van een duidelijke scheiding in verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen raad (kaderstellend, controlerend en volksvertegenwoordigend), college (hoe geven we invulling aan de kaders) en de ambtelijke organisatie (uitvoering geven aan het collegeakkoord onder verantwoordelijkheid van het college). Om deze nieuwe manier van werken verder vorm te geven is het belangrijk om te investeren in de verbinding tussen raad, het college en de organisatie. Hierin krijgt burgerparticipatie een belangrijke rol.

Wij willen vanuit onze dienstverleningsconcept een bereikbare gemeente zijn (digitaal, op het gemeentehuis en in de buurten en wijken), met kundige en betrokken medewerkers, die zaken slagvaardig, deskundig en snel oppakken en afhandelen. De gemeente kennen en door de inwoners en ondernemers gekend worden is daarbij van belang, net als oog voor hen die ondersteuning nodig hebben, zonder onnodige bemoeienis. Daarom gaan we meer dan voorheen er op uit en zijn we daar waar het gebeurt.

Om de ambities die volgen uit de maatschappelijke opgaven verder vorm te geven is de ambtelijke organisatie van grote waarde. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt en het zijn van een kleine gemeente betekent dit dat we de komende jaren op verschillende manieren fors zullen moeten investeren in aantrekkelijk werkgeverschap. Dit doen we bijvoorbeeld door te kijken naar onze huisvesting, primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, beschikbare budgetten voor scholing en inhuur en door slimme oplossingen te verzinnen voor de krapte op de arbeidsmarkt. We moeten fundamentele aanpassingen doen om onze ruimte in de arbeidsmarkt te kunnen behouden. Mede door de toename van het aantal taken bij gemeenten zien we landelijk een stijging van het aantal medewerkers bij gemeenten. Ook in onze directe omgeving zien we gemeenten investeren in capaciteit om de taken en ambities het hoofd te kunnen bieden met concurrentie op de directe arbeidsmarkt tot gevolg. In de eerstvolgende begrotingswijziging gaan wij hier verder op in.

6.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

Bestuur

Als gemeente zijn wij er voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partners. In ons beleid en bij de uitvoering daarvan staat onze samenleving centraal. Dat betekent dat voor onze inwoners duidelijk is wat wel en wat niet kan. En dat wij als gemeente er alles aan doen om samen met de samenleving op te trekken. Samen maken wij onze gemeente nog mooier! De gemeenteraad is hierin kader stellend, controlerend en richtinggevend, het college bepaalt hoe we deze kaders verder vorm gaan geven waarna de ambtelijke organisatie aan de slag gaat met de uitvoering.

Besturen op hoofdlijnen van beleid heeft hierbij de voorkeur.

Wat gaan we daarvoor doen?

College van Burgemeester en Wethouders

Voor het college en wethouders wordt een voorziening aangehouden voor wachtgeldverplichtingen en pensioenverplichtingen. In het overzicht Reserves en voorzieningen worden de bedragen toegelicht.

Gemeenteraad

Na het succes van de cursus Politiek Actief van Prodemos in 2021 willen we jaarlijks - behalve in het verkiezingsjaar- deze cursus gaan aanbieden aan inwoners. In 2023, 2024 en 2025 willen we derhalve deze cursus gaan aanbieden. Prodemos vraagt € 6.000 per cursus.

De raad heeft op 11 november 2021 ingestemd met het instellen van een lokale rekenkamer. Vanaf 2022 zou daartoe jaarlijks € 26.500 worden opgenomen. Nu de nieuwe gemeenteraad is geïnstalleerd kan het profiel voor de rekenkamerleden opgesteld gaan worden en kan geworven gaan worden. Een onderzoek in 2022 wordt echter niet meer verwacht. Er zal dan ook geen beroep op het bedrag worden gedaan. Het eerste rekenkameronderzoek wordt verwacht in 2023.

Griffie

De griffie ondersteunt de gemeenteraad in brede zin. Buiten de gebruikelijk geldstromen om worden er geen extra gelden gevraagd.

Regionale samenwerking

In 2023 en verdere jaren zetten we in op intensivering van de regionale samenwerking. We stellen hierbij prioriteiten die overeenkomen met de uitgangspunten van het coalitieakkoord.

Voor wat betreft de bijdrage aan de Regio West Brabant voor 2023 het volgende. De bijdrage aan apparaatskosten is € 93.084 en aan het O&O fonds dragen wij in 2023 € 14.151 bij.

6.2 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

Burgerzaken

Wij verwerken en verstrekken tijdig de juiste informatie over onze inwoners in de basisregistratie personen en toetsen deze waarbij de thema's persoonsinformatiemanagement en identiteitsmanagement een belangrijke rol spelen.

Daarnaast zorgen we onder meer voor een goede organisatie van verkiezingen en ontwikkelen en implementeren we de dienstverleningsvisie. Daarbij houden wij rekening met maatschappelijke en digitale ontwikkelingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bevolkingsregister

In 2022 was er sprake van een toename van de aanvragen paspoorten en ID kaarten vanwege het opheffen van de Corona maatregelen. Verwacht wordt dat hier nog een nasleep van komt in 2023. Verder vooruitkijkend is de verwachting dat de aanvragen aanzienlijk gaan toenemen. Deze toename wordt veroorzaakt doordat de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen in 2014 verlengd is van 5 naar 10 jaar. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een nieuw reisdocument hebben aangevraagd, komen vanaf 2024 een nieuw document aanvragen. Deze piek duurt tot 2029. Prognose in getallen voor onze gemeente gebaseerd op het huidige aantal inwoners:

2023 680 (het aantal verlopen reisdocumenten van voorgaande jaren (2019/2021) is 257

2024 3723

2025 3854

2026 4148

Burgerlijke stand

Voor het voltrekken van de huwelijken en het verstrekken van uittreksels burgerlijke stand worden leges in rekening gebracht.

Kaartbeheer en kadaster

Dit budget wordt ingezet voor het inmeten, registreren en bijhouden van objecten voor de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Het bijhouden hiervan is een wettelijke verplichting voor gemeenten. Omdat de gemeente niet over een eigen landmeter en BGT specialist beschikt worden deze werkzaamheden met behulp van dit budget uitgezet bij derden.

Naturalisatie

Degene die in Nederland verblijft en aan bepaalde voorwaarden voldoet kan de Nederlandse nationaliteit aanvragen.

Verkiezingen

In de periode 2023-2026 zijn er de volgende verkiezingen:

2023: Provincie en Waterschap

2024: Europees Parlement

2025: Tweede Kamer

2026: Gemeenteraad

Vooraf in 2023 zullen we extra kosten maken omdat dit een dubbele verkiezing is met extra materiaal- en bezorgkosten. Ook zullen hier extra tellers nodig zijn. Daarnaast heeft het BZK aangegeven dat vanwege veranderende wetgeving dit voor de gemeentelijke organisatie meer werk en kosten met zich mee zullen brengen. Een concreet bedrag is nog niet genoemd. Ook is nog niet duidelijk of en welke Coronamaatregelen zullen gelden (denk bv aan extra materiaalkosten).

6.3 Crisisbeheersing en brandweer

Wat willen we bereiken?

Crisisbeheersing en brandweer

Samen met de betrokken ketenpartners besteden we aandacht aan de bewustwording van inwoners en ondernemers op het gebied van rampen/crisis, zware ongevallen en brand. Dit doen wij op integrale wijze. Wij willen iedereen die een rol heeft in de crisisbeheersing, regionaal én lokaal, meer en/of beter betrekken bij de crisisbeheersing.

Wat gaan we daarvoor doen?

Brandweergarages en blusmiddelen

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de brandweergarages zodat de brandweer optimaal haar werk kan uitvoeren.

Rampenbestrijding

Rampenbestrijding is een wettelijke taak van de gemeente die deels is weggelegd bij Veiligheidsregio MWB. De Veiligheidsregio MWB verzorgen onder andere opleidingen, trainingen en oefeningen maar zorgen ook voor de bemensing van de districtelijke en regionale bemensing van de crisisorganisatie. Ook de komende jaren zullen wij deze opleidingen, trainingen en oefeningen blijven afnemen. Naast de inspanningen van de Veiligheidsregio MWB voeren we ook lokaal een aantal taken uit in het kader van samenwerking, opleiden, trainen en oefenen en het bemensen van de lokale crisisorganisatie (Drimmelen - Geertruidenberg).

Veiligheidsregio MWB

De Veiligheidsregio MWB voert wettelijke taken van de gemeente uit op de terreinen van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampen,- en crisisbeheersing, en het voorzien van een gemeenschappelijke meldkamer. De inwonerbijdrage voor de Veiligheidsregio MWB blijft gehandhaafd, dit zorgt ervoor dat we onze wettelijke taken kunnen continueren.

6.4 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Openbare orde en veiligheid

Een zo veilig mogelijke gemeente door een integrale, preventieve, gebiedsgerichte aanpak in samenwerking met inwoners en partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Openbare orde / BOA

Dit jaar is van het Ministerie een brief ontvangen dat door het Kabinet geld is vrijgemaakt voor extra inzet van boa's in de openbare ruimte. Deze decentralisatie uitkering kent een structureel karakter en wordt via het gemeentefonds uitgekeerd. Met ingang van 2022 is aan Geertruidenberg een uitkering toegekend van € 32.392. Dit staat gelijk met ongeveer 0,5fte.

Openbare orde / veiligheid

In 2022 wordt het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid vastgesteld voor 2023-2026. In 2023 gaan we daar uitvoering aan geven. De lijn van de afgelopen jaren houden we vast en zetten we voort met prioriteiten die passen bij de trends en (lokale) ontwikkelingen.

Bureau Halt

Ook in 2023 zal bureau Halt gastlessen verzorgen, hiervoor verstrekken wij een subsidie. Daarnaast vervult Halt een signalerende rol op het gebied van problematiek onder jongeren.

Dierenbescherming

Voor de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van Dieren noodhulp en Dierenwelzijn is er een overeenkomst afgesloten met de Stichting Dierenasiel Breda e.o.. Deze overeenkomst is aangegaan voor de periode van 2021 - 2026. De inwonersbijdrage blijft gehandhaafd zodat de opvang en zorg voor zwerv- en asioldieren kan worden gecontinueerd.

Huisuitzettingen

Incidenteel is er sprake van een huisuitzetting. De gemeente speelt een rol bij de verwijdering van de huisraad. De goederen, met een hogere waarde dan €750, worden opgeslagen door de gemeente. De kosten hiervan komen voor rekening van de woningeigenaar. In de meeste gevallen is dit Thuisvester. In onze gemeentebegroting is een beperkt werkbudget opgenomen voor zowel de kosten die de gemeente moet maken en de inkomsten die op basis van declaratie worden vergoed. Deze post is daarmee in beginsel budgettair neutraal.

6.20 Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Mutaties reserves programma 6

De reserves hebben verschillende functies. Waaronder een bufferfunctie voor het opvangen van onverwachte tegenvallers en risico's (weerstandscapaciteit). Een bestedingsfunctie voor het reserveren van middelen voor specifiek doel of activiteit. Een egalisatiefunctie voor het egaliseren van tarieven over meerdere jaren. Ook kunnen jaarlijks terugkerende en (sterk) fluctuerende lasten met een reserve daarbij worden verrekend. Daarnaast kennen de reserves een financierings- en dekkingsfunctie zoals o.a. dekking van kapitaallasten van investeringen.

Er zijn binnen programma 6 over de begrotingsjaren 2023-2026 geen mutaties in de reserves voorzien

6.30 Wat mag het kosten?

P6 Tabel Lasten en Baten

Begroot totaal van lasten							
Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P6	0.1	Bestuur	1.369	1.373	1.360	1.364	1.348
P6	0.2	Burgerzaken	594	603	679	681	694
P6	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.649	1.504	1.532	1.557	1.592
P6	1.2	Openbare orde en veiligheid	479	427	427	424	424
TOTAAL			4.091	3.907	3.998	4.026	4.058

Begroot totaal van baten							
Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P6	0.1	Bestuur	0	0	0	0	0
P6	0.2	Burgerzaken	218	167	342	347	383
P6	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	93	10	10	10	10
P6	1.2	Openbare orde en veiligheid	35	10	10	10	10
TOTAAL			346	187	362	367	403

Begroot totaal van bestemming							
Pr.	Taakveld	Taakveld omschrijving	Na wijziging 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
P6	0.10	Mutaties reserves lasten	0	0	0	0	0
P6	0.10	Mutaties reserves baten	0	0	0	0	0
TOTAAL			0	0	0	0	0

Begroot resultaat							
TOTAAL LASTEN			4.091	3.907	3.998	4.026	4.058
TOTAAL BATEN			346	187	362	367	403
TOTAAL RESERVES			0	0	0	0	0
SALDO P6			3.745	3.720	3.636	3.659	3.655

Bedragen afgerond op veelvoud van € 1.000

6.40 Investerings

Investerings

In programma 6 zijn in de begroting 2023-2026 geen investeringen voorzien

6.50 Risico's

Tekort ambtelijke capaciteit en ervaring

Ook onze gemeente heeft het afgelopen jaar te maken gekregen met de krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft direct effect gehad op het realiseren van bepaalde doelstellingen. Met name op het gebied van civiele techniek, sociaal domein, burgerzaken en HR is de spoeling op de arbeidsmarkt dun waardoor het vaak lang duurt voordat vacatures zijn ingevuld en daardoor taken blijven liggen.

Hierdoor neemt de werkdruk bij overige medewerkers toe en hebben we hierdoor soms lastige keuzes te maken.

Het niet tijdig invullen van vacatures en de stijging van het uurloon heeft direct effect op het budget inhuur.

Gezien de hoeveelheid taken die de gemeenten erbij krijgen zie je landelijk ook een groei van de ambtelijke organisaties. Het effect daarvan is dat we zien dat onze medewerkers frequent worden 'gevraagd' om elders te solliciteren voor betere arbeidsvoorwaarden waaronder een hoger salaris en beter doorgroeimogelijkheden.

Als kleinere gemeente zijn dit vaak wel de redenen waarom medewerkers uiteindelijk bij ons vertrekken. Alles bij elkaar hebben deze ontwikkelingen ons voor keuzes gesteld binnen ons takenpakket. De verwachting is dat dit vraagstuk in 2023 zal stijgen of hooguit zal stabiliseren. Met de juiste aanpak op het gebied van strategische personeelsplanning verwachten we het komende jaar meer inzicht te krijgen in ons personeelsbestand en de mogelijkheden en onmogelijkheden van onze gemeentelijke organisatie als aantrekkelijk werkgever. De ontwikkeling vanuit de landelijke CAO worden hier eveneens in meegenomen .

Uitval van computersysteem/stroom of vertraagde werking van computersysteem/Data raakt verloren

Door de toenemende vorm van phishing en ransomware en op die manier het proberen wachtwoorden te achterhalen of gegevens encrypten, kan data verloren raken of in verkeerde handen komen. Ook doordat steeds meer mobiele apparaten worden gebruikt voor het uitvoeren van werkzaamheden, kunnen gegevens gestolen worden of verloren raken. Op deze apparaten kunnen gegevens staan, die niet openbaar zijn, die kwaadwillende kunnen misbruiken. Er is toename van cybercriminaliteit, bijvoorbeeld de LOG4J kwetsbaarheid, en data encrypt of gestolen worden. Dit kan zorgen voor uitval of vertraagde werking van computersystemen en verlies van data.

Daarom worden inlogaccounts op naam automatisch geblokkeerd bij een tijdelijk dienstverband. Bij dienstverband voor onbepaalde tijd, wordt na ontvangst van het uitdienstformulier het login account geblokkeerd. Ook wordt afgedwongen dat wachtwoorden periodiek gewijzigd worden en moet voldoen aan eisen. Ook op intranet (VIA) worden de medewerkers regelmatig op phishing en ransomware geattendeerd.

Door de servers continu te voorzien van de laatste security patches wordt het misbruik van bekende kwetsbare lekken voorkomen. Het gebruik van een testomgeving, voordat het in productie wordt genomen, wordt uitval van productieomgeving voorkomen. Door het jaarlijks uitvoeren van een uitwijktest extern en het gebruik van de productie back-up voor de test omgeving, worden de back-up gegevens gecontroleerd

I&A Beveiligingskosten

De gemeente krijgt steeds vaker adviezen van de Informatie BeveiligingsDienst (IBD) op het gebied van informatiebeveiliging en AVG, de adviezen zijn vaak specifiek voor de gemeente en vertrouwelijk gericht aan de contactpersoon. Deze komen voort uit ervaringen en incidenten die hebben plaatsgevonden bij rijksoverheid en lokale overheid. Om aan de adviezen opvolging te geven moet er software vervangen of ge-upgrade worden of extra software worden aangeschaft. Ook kan het noodzakelijk zijn om externe adviseurs in te huren om de gemeente hierbij te ondersteunen. Bij noodzaak en na risico afweging kan het nodig zijn dat deze adviezen direct opgevolgd moeten worden, om zo de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen waarborgen.

Documenten met vertrouwelijke informatie komen in handen van onbevoegden

In de loop der jaren heeft de gemeente steeds meer taken erbij gekregen waarbij het noodzakelijk is om op grote schaal privacygevoelige persoonsgegevens te verwerken. Zo is de gemeente verantwoordelijk voor jeugdzorg, werk en inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Door de enorme digitalisering van de wereld om ons heen is het steeds makkelijker en sneller om op grote schaal persoonsgegevens te verwerken. Ook binnen de gemeente Geertruidenberg zijn steeds meer processen en systemen gedigitaliseerd en geautomatiseerd.

De digitalisering van de processen brengt echter ook grote risico's met zich mee. Overheidsinstanties worden steeds vaker doelwit van cybercriminaliteit. Ransomware, phishingmail en hacking zijn hier voorbeelden van. De methodes van de criminelen om onopgemerkt een gemeentelijk netwerk binnen te dringen wordt steeds geavanceerder en daardoor lastiger te traceren. De gemeente dient adequate maatregelen te treffen om te voorkomen dat onbevoegden toegang hebben tot vertrouwelijke informatie. De privacy toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens, kan boetes en dwangsommen opleggen aan organisaties die niet voldoende maatregelen hebben getroffen om datalekken te voorkomen. De hoogte van de boetes kunnen oplopen tot € 20 miljoen.

Naast de financiële risico's levert een potentieel datalek de gemeente reputatieschade op. Reputatieschade kan optreden als de gemeente persoonsgegevens niet adequaat beschermt. Wanneer er door het ontbreken van beveiligingsmaatregelen onverhoopt een datalek optreedt, dan kan dit negatieve publiciteit opleveren met uiteindelijk reputatieschade als gevolg. Het vertrouwen van de burgers in de gemeente zal hierdoor beschadigd raken. Voorts kan een datalek grote impact hebben op het leven van de betrokkenen waarvan de persoonsgegevens gelekt zijn. Met een kopie van een identiteitsbewijs in combinatie met het BSN-nummer kunnen kwaadwillende bedrijven starten en leningen afsluiten op de naam van anderen. Door deze vorm van identiteitsfraude kunnen betrokkenen jaren negatieve gevolgen ervaren en in grootte financiële moeilijkheden raken.

Discontinuïteit bestuur

Naar aanleiding van de wisseling van het College zijn er nieuwe wachtgeldverplichtingen ontstaan hiervoor is in het verleden een voorziening gevormd. Er bestaat een risico dat deze niet toereikend is

6.60 Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren

Nr.	Taakveld	Naam indicator	Jaar	Waarde (Jaarrekening 2021)	Begroot 2023	Eenheid	Bron
6.	1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	2021	26	18	Aantal per 10.000 jongeren (12 – 17 jaar)	Bureau Halt
8.	1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	2021	0,78	0,78	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
9.	1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	2020	3,9	3,9	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
10.	1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	2021	0,5	0,3	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
11.	1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	2021	4,77	4,70	Aantal per 1.000 inwoners	CBS

